

KLASA: UP/I 034-03/22-01/14
KLASA: 580-12/26-22-002
Zagreb, 25. svibnja 2022.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja OIB: 54882480048 na temelju članka 31., članka 38. stavaka 5. i 9. te članka 58. stavka 1. točke 15. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.), postupajući po inicijativi g. (...) za pokretanjem postupka utvrđivanja zlorabe vladajućeg položaja protiv poduzetnika Dukom Plin d.o.o., sa sjedištem u Dugom Selu, Slavka Kolara 4, OIB: 04711930896, zastupanog po g. Mladenu Vrabecu, direktoru, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu: dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća i Denis Matić, dipl. iur., član Vijeća, sa 21./2022 sjednice, održane 25. svibnja 2022., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

I. Inicijativa za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) zaprimila je putem elektroničke pošte 29. lipnja 2021. inicijativu g. (...) (dalje u tekstu: podnositelj inicijative) za pokretanjem postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlorabom vladajućeg položaja protiv poduzetnika Dukom Plin d.o.o., sa sjedištem u Dugom Selu, Slavka Kolara 4 (dalje u tekstu: Dukom Plin d.o.o.). U inicijativi podnositelj ja naveo kako je Dukom Plin d.o.o. iskoristio svoj vladajući položaj na tržištu distribucije i prodaje plina, budući da je njegov osnivač odnosno vlasnik Grad Dugo Selo i to na način da je podnositelju inicijative ponudio sklapanje ugovora o priključenju na plinski distribucijski sustav kojim je utvrdio prekomjerno visoku cijenu predmetne usluge.

Podnositelj inicijative dodatno je postavio pitanja o načinu formiranja cijene usluge javno-pravne osobe s obzirom na činjenicu kako ista nema konkurenata na mjerodavnom tržištu te s obzirom na regulatorna pravila. Konkretno, u odnosu na izradu plinskog priključka.

Dana 6. srpnja 2021. AZTN je zaprimio dopunu podneska i dokumentaciju podnositelja inicijative i to na način da su dostavljeni dodatni upiti o tome zašto se Dukom Plinu d.o.o. dopušta tržišno natjecanje s ostalim poduzetnicima-obrtnicima koji rade mjereni dio instalacije.

Podnositelj inicijative navodi kako je Dukom Plin d.o.o. u povlaštenom položaju u odnosu na ostale poduzetnike, posebno zbog činjenice kao ostali poduzetnici moraju platiti naknadu Dukom Plinu d.o.o. radi izdavanja dozvole, odnosno ovlaštenja za rad na distributivnom području Dukom Plina d.o.o. Pritom, podnositelj inicijative navodi kako mu je Dukom Plin d.o.o. ponudio da koristi usluge Dukom Plina d.o.o. za mjereni dio instalacije te je na inzistiranje podnositelja inicijative od Dukom Plina d.o.o. dobio informaciju kako i drugi poduzetnici mogu raditi mjereni dio. Podnositelj inicijative dodatno postavlja upit o tome zašto samo Dukom Plin d.o.o. može izvoditi tzv. nemjereni dio instalacije.

Dana 19. studenoga 2021. AZTN je zaprimio podnesak podnositelja inicijative upućen Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje u tekstu: HERA) u kojem se u bitnome problematizira činjenica nepodnošenja zahtjeva za ovlaštenje radi izvođenja nemjernog dijela plinske instalacije od strane drugih poduzetnika. Zatim, u svezi načina određivanja cijena te pitanja avansa u predmetnom ugovoru koji podnositelj inicijative nije želio sklopiti.

Podnositelj inicijative dostavio je Troškovnik Dukom Plina d.o.o. br. 91/6/21 od 29.6.21. (dalje u tekstu: Troškovnik) te Prijedlog ugovora o priključenju na plinski distribucijski sustav br: 277/21. (dalje u tekstu: Ugovor).

II. Utvrđivanje činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na tržištu

Temeljem prvobitno zaprimljenog podneska, AZTN je u predmetu KLASA: 034-08/21-01/039, proveo prethodno ispitivanje stanja na tržištu.

II.I. Očitovanje Dukom Plina d.o.o.

U očitovanju poduzetnika Dukom Plin d.o.o. koje je AZTN zaprimio 6. listopada 2021. u bitnome se navodi kako je podnositelju inicijative predočio popis ovlaštenih izvođača plinskih instalacija radi izbora izvođača plinske instalacije. Podnositelj inicijative, prema navodima Dukom Plina d.o.o. od početka je upoznat da može angažirati svog izvođača koji mora imati ovlaštenje od Dukom Plina d.o.o. i da mora platiti naknadu temeljem posebnih propisa. Plaćanje naknade, prema navodima Dukom Plina d.o.o. nije slobodna volja Dukom Plina d.o.o., već poštivanje propisa. Nabava i ugradnja mjerno regulacijske opreme je nadležnost Dukom Plina d.o.o. dok izvođenje instalacije može izvoditi ovlašteni izvođač. Dukom Plin d.o.o. nadalje navodi kako je sukladno posebnim propisima utvrdio uvjete za izdavanje ovlaštenja za izvođenje priključaka i plinskih instalacija. Na distributivnom području Dukom Plina d.o.o. ima 14 ovlaštenih izvođača za izvođenje plinskih instalacija. Za izdavanje ovlaštenja za izvođenje priključaka nije nitko podnio zahtjev za izdavanje ovlaštenja.

Dodatno, AZTN je izvršio uvid u mrežne stranice Dukom Plina d.o.o. na kojima se nalazi popis ovlaštenih izvođača plinskih instalacija:

https://www.dukom-plin.hr/_plin/wp-content/uploads/2021/10/Ovlasteni_izvodaci_2021.pdf

II.II. Očitovanje HERE

Dana 30. prosinca 2021. AZTN je zaprimio očitovanje HERE u kojem je u bitnome navela relevantne odredbe propisa koje uređuju predmetnu materiju. Također, HERA je navela kako temeljem Metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 48/08.; dalje u tekstu: Metodologija), ovlašteni izvođač priključka i investitor priključka naknadu za priključenje u dijelu

troška građenja priključka određuju slobodno. Na distribucijskom području Dukom Plina d.o.o. ima 16 ovlaštenih izvođača plinskih instalacija.

Nadalje, HERA je navela kako prema navodima Dukom plina d.o.o. nije podnesen niti jedan zahtjev za izdavanje ovlaštenja izvođačima za izvođenje plinskih priključaka na distribucijskom području operatora distribucijskog sustava Dukom Plina d.o.o. Zatim, kako na predmetnom distribucijskom području nema ovlaštenih izvođača plinskih priključaka. Stoga, Dukom Plin d.o.o. nema objavljen popis ovlaštenih izvođača plinskih priključaka.

Pritom, AZTN je izvršio uvid u dostavljenu dokumentaciju: Očitovanje Dukom Plina d.o.o. od 8.10.21 na prigovor podnositelja inicijative, Zahtjev za izdavanje energetske uvjeta, Energetske uvjete za priključenje na plinski distribucijski sustav br: 30/17, Zahtjev za izdavanje potvrde o usklađenosti tehničke dokumentacije s energetskim uvjetima, Troškovnik, Prijedlog Ugovora, Očitovanje Dukom plina d.o.o. na prigovor od 24.11.21. dostavljen HERI, Pravilnik o uvjetima izdavanja ovlaštenja izvođačima za izvođenje plinskog priključaka na distribucijskom području operatora na distribucijskom području operatora distribucijskog sustava Dukom plina d.o.o. od siječnja 2021. te Očitovanje Dukom plina d.o.o. na prigovor od 10.9.21.

Dodatno, AZTN je zatražio očitovanje HERE u odnosu na stavke iz Troškovnika. Dana 25. travnja 2022. zaprimljeno je očitovanje HERE u kojem je HERA u bitnome ukazala na odredbe propisa koji uređuju predmetnu materiju te se je očitovala kako nije nadležna za davanje traženog mišljenja u odnosu na stavke Troškovnika.

II.III. Očitovanja ovlaštenih izvođača plinskih instalacija

Nastavno na objavljen popis ovlaštenih izvođača plinskih instalacija s mrežnih stranica Dukom plina d.o.o., AZTN je zatražio očitovanje, određenih poduzetnika na okolnost mogućosti pružanja usluge izvođenja plinskih priključaka na distributivnom području Grada Dugog Sela, odnosno Republike Hrvatske te postojanja mogućih prepreka za pružanje navedene usluge.

Slijedom navedenog traženja AZTN-a, zaprimljena su očitovanja:

Dana 5. ožujka 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika Plinoinstalater Ivanović d.o.o., Sesvete, u kojem se navodi kako pruža usluge plinske instalacije unutar objekta, tj. nemjerenog i mjenog dijela (instalacija od ormarića priključka na objektu do trošila). Radove na izvođenju instalacije kućnog priključka tj. instalacije od magistralnog plinovoda do objekta koji treba plin ne izvodi. Navedeni poduzetnik ističe kako nije imao prepreke u svezi dobivanja ovlaštenja jer posjeduje svu potrebnu dokumentaciju.

Dana 15. ožujka 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika STS plin d.o.o., Sesvete, u kojem se navodi kako je ovlašten za izradu i izvođenje plinskih instalacija mjernog plina od plinomjera do ventila prije potrošača te da pruža uslugu izvođenja plinskih instalacija mjernog plina (iza plinomjera).

Dana 24. ožujka 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika Mi Maris d.o.o. u kojem je naveo kako ne pruža uslugu i nije ovlašten za izvođenje plinskih priključaka na distributivnom području Grada Dugog Sela, niti drugim distributivnim područjima Republike Hrvatske, budući da ne zadovoljava potrebne poslovne, tehničke i stručne uvjete za stjecanje statusa ovlaštenog izvođača plinskih priključaka. Kao ovlašten izvođač plinskih instalacija na distributivnom području Grada Dugog Sela, ali i općenito, nije upoznat s bilo kakvim zaprekama, pravnim i

činjeničnim, za ulazak na tržište pružanja usluga izvođenja plinskih priključaka na području Grada Dugog Sela.

Dana 28. ožujka 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika Fira- Plam d.o.o., Ivanić-Grad, u kojem je naveo kako ima ovlaštenje za izvođenje plinskih instalacija u Dugom Selu i Gradu Sveti Ivan Zelina, ali ne za izvođenje priključaka nego samo za instalaciju od priključka do trošila ili ako se radi o stambenoj zgradi onda do vanjskog glavnog priključka.

Dana 6. travnja 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika PB Instalacije, Andrilovec, u kojem se navodi kako ima ovlaštenje Dukom Plina d.o.o. za izvođenje plinskih instalacija.

Dana 19. travnja 2022. AZTN je zaprimio očitovanje poduzetnika Termotom Pavlek d.o.o., Dugo Selo, u kojem se navodi kako usluge izvođenja plinskih instalacija izvodi samo na području Grada Dugog Sela temeljem ovlaštenja Dukom Plina d.o.o.

III. Relevantni propisi koji uređuju predmetno područje

Temeljem članka 4. točaka 4., 7. i 10. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava („Narodne novine“, br. 50/18., 88/19. i 36/20., dalje u tekstu: Mrežna pravila; neslužbeni pročišćeni tekst dostupan na poveznici: <https://www.hera.hr/hr/docs/SPKP/MPPDS-2018.pdf>), koje je donijela HERA, građenje priključka je definirano kao nabava potrebnog materijala i opreme, te strojarski, elektro, građevinski i ostali radovi koje u svrhu izvedbe priključka izvodi operator distribucijskog sustava ili ovlašteni izvođač priključka; izgradnja priključka kao skup radnji namijenjen osiguravanju uvjeta za priključenje građevine na distribucijski sustav, koji uključuje stvaranje tehničkih uvjeta u distribucijskom sustavu i izvedbu priključka; a izvedba priključka kao pripremno-završni radovi i građenje priključka.

Temeljem članka 37. stavaka 1. i 2. Mrežnih pravila, priključak se gradi u skladu s energetsom suglasnošću, Mrežnim pravilima, ugovorom o priključenju na distribucijski sustav te sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje i građevnih proizvoda. Priključak je sastavni dio distribucijskog sustava.

Temeljem članka 4. točke 17. Mrežnih pravila, naknada za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta definirana je kao naknada za izgradnju priključka i/ili promjenu nekog od elemenata priključka koju investitor priključka plaća operatoru distribucijskog sustava i/ili ovlaštenom izvođaču priključka, a koja se obračunava i naplaćuje sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava te ugovoru o priključenju na distribucijski sustav.

Temeljem članka 15. Metodologije, koje je donijela HERA, trošak izvedbe priključka na distribucijski ili transportni sustav sastoji se od troška pripremno-završnih radova i troška građenja priključka. U članku 17. Metodologije, propisana je formula za izračun troška pripremno-završnih radova. Temeljem članka 20. stavka 1. Metodologije, propisano je od čega se sastoji trošak građenja priključka. Temeljem članka 20. stavka 2. Metodologije, ovlašteni izvođač priključka i investitor priključka naknadu za priključenje u dijelu troška građenja priključka određuju slobodno.

Temeljem Odluke o naknadi za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta za regulacijsko razdoblje 2017. – 2021. godina („Narodne novine“, broj 122/16.), određena je naknada za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta u dijelu troška pripremno-završnih radova.

Vežano uz izvođenje radova priključenja na plinski distribucijski sustav, temeljem članka 4. točkaka 22. i 23. Mrežnih pravila, ovlašteni izvođač plinske instalacije je pravna ili fizička osoba koja je od operatora distribucijskog sustava ishodila ovlaštenje za izvođenje plinskih instalacija na njegovom distribucijskom području, a ovlašteni izvođač priključka – pravna ili fizička osoba koja je od operatora distribucijskog sustava ishodila ovlaštenje za građenje priključaka na njegovom distribucijskom području.

Temeljem članka 4. stavka 4. Mrežnih pravila, građenje priključka u svrhu izvedbe priključka može izvoditi operator distribucijskog sustava ili ovlašteni izvođač priključka.

Temeljem članak 38. stavka 1. Mrežnih pravila, pripremno-završne radove obavlja isključivo operator distribucijskog sustava, a naknadu plaća investitor priključka, sukladno Metodologiji. Temeljem članak 38. stavka 3. Mrežnih pravila, građenje priključka obavlja ovlašteni izvođač priključka ili operator distribucijskog sustava, a prema odluci investitora priključka. Temeljem članka 48. stavka 4. Mrežnih pravila, operator distribucijskog sustava dužan je na svojoj mrežnoj stranici objaviti i redovito ažurirati popis ovlaštenih izvođača priključka i ovlaštenih izvođača plinske instalacije.

Temeljem članka 48. stavaka 2. i 8. Mrežnih pravila, operator distribucijskog sustava dužan je pravnu ili fizičku osobu koja ispunjava uvjete tehničke, stručne i financijske kvalificiranosti ovlastiti za izvođenje priključaka koji su dio distribucijskog sustava kojim on upravlja. Operator distribucijskog sustava dužan je utvrditi uvjete za izdavanje ovlaštenja za izvođenje priključka i kriterije za oduzimanje ovlaštenja i javno ih objaviti na svojoj mrežnoj stranici.

Temeljem članka 79. stavka 1. Mrežnih pravila, strana nezadovoljna postupanjem, odnosno poduzimanjem ili propuštanjem radnje operatora distribucijskog sustava koja ima učinak na njegova prava, obveze ili pravne interese, a o kojima se ne rješava u upravnom postupku, ili kada je propisom propisana sudska ili druga pravna zaštita, može izjaviti prigovor na njegov rad u pisanom obliku, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje operatora distribucijskog sustava. Temeljem članka 79. stavka 5. u svezi sa člankom 5. stavkom 3. Mrežnih pravila, ako po odluci operatora distribucijskog sustava donesenoj povodom prigovora iz članka 79. stavka 1. nezadovoljna strana i dalje smatra da su joj postupanjem operatora distribucijskog sustava povrijeđena prava ili pravni interesi, može radi zaštite svojih prava izjaviti prigovor HERA-i, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje operatora distribucijskog sustava.

Temeljem članka 80. Mrežnih pravila, nadzor nad provedbom Mrežnih pravila obavlja HERA. Temeljem članka 26. u vezi s člankom 8. stavkom 1. Metodologije, primjenu Metodologije nadzire HERA.

Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće), sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.; dalje u tekstu: ZZTN), na 21./2022. sjednici, održanoj 25. svibnja 2022. razmatralo je navedeni predmet te je donijelo odluku da se inicijativa podnositelja u smislu članka 38. stavaka 5. i 9. ZZTN-a, odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zlorabice vladajućeg položaja protiv poduzetnika Dukom Plin d.o.o. u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlorabice vladajućeg položaja poduzetnika.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi:

U odnosu na izradu plinskog priključka, utvrđeno je kako temeljem Mrežnih pravila koje donosi HERA, svaka pravna i fizička osoba koja ishodi ovlast za izvođenje plinskog priključka od Dukom Plina d.o.o. kao operatora distribucijskog sustava, može pružati navedenu uslugu. Pritom, Dukom Plin d.o.o. dužan je temeljem Mrežnih pravila, na svojoj mrežnoj stranici objaviti i redovito ažurirati popis ovlaštenih izvođača plinskih instalacija i priključaka.

Međutim, na temelju očitovanja Dukom Plina d.o.o. i HERE utvrđeno je kako niti jedan poduzetnik nije zatražio ovlast za izvođenje plinskih priključaka na području Grada Dugog Sela. Također, u svezi navedene okolnosti, temeljem očitovanja nasumično odabranih poduzetnika koji pružaju uslugu izvođenja plinske instalacije, utvrđeno je kako isti ne pružaju uslugu izvođenja plinskog priključka te da u tom smislu nisu imali prigovor na postupanje Dukom Plina d.o.o. radi postojanja prepreka za pristup tržištu izvođenja plinskih priključaka na distributivnom području Dukom Plina d.o.o. odnosno Grada Dugog Sela. Dakle, nisu utvrđene prepreke za pristup tržištu pružanja usluga izvođenja plinskog priključka.

Nadalje, u odnosu na cijenu izvođenja plinskog priključka temeljem očitovanja HERE te uvidom u Metodologiju, utvrđeno je kako ovlašteni izvođač priključka i investitor priključka naknadu u dijelu građenja priključka određuju slobodno, dok je Metodologijom propisana formula za izračun troška pripremno-završnih radova. Nadalje, naknada za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta koju investitor priključka plaća operatoru distribucijskog sustava i/ili ovlaštenom izvođaču priključka, obračunava se i naplaćuje sukladno Metodologiji, Mrežnim pravilima te ugovoru o priključenju na distribucijski sustav.

Slijedom navedenog, odlučeno je kako u svezi postupanja Dukom Plin d.o.o. u konkretnom slučaju nema uvjeta za pokretanje postupka u smislu članka 39., a primjenom članka 13. ZZTN-a kojim je uređena zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu.

Također, a s obzirom na činjenicu kako je u konkretnom slučaju riječ o zahtjevu fizičke osobe, krajnjeg korisnika usluge u dijelu zahtjeva koji se odnosi na postupanje Dukom Plina d.o.o. kao operatora distribucijskog sustava, pravna zaštita osigurana je putem instituta prigovora operatoru distribucijskog sustava te potom HERI, dok nadzor nad Mrežnim pravilima i Metodologijom u nadležnosti je HERE.

Na temelju očitovanja, podataka i dokumentacije kojima je AZTN raspolagao u ovoj upravnoj stvari, Vijeće je utvrdilo kako u konkretnom slučaju nema uvjeta za pokretanje postupka u smislu članka 39., a primjenom članka 13. ZZTN-a.

Temeljem odluke Vijeća, AZTN je odlučio kao u izreci ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali podnositelj inicijative može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur.

Dostaviti:

1. g. (...);
2. Dukom Plin d.o.o. (g. Mladen Vrabec, direktor), Slavka Kolara 4, 10370 Dugo Selo;
3. Pisarnica; ovdje.